

HOTĂRÂREA CURȚII
DIN 12 IULIE 1973¹

Riseria Luigi Geddo
împotriva Ente Nazionale Risi
(cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare,
formulată de Pretore din Milano)

Cauza 2/73

În cauza 2/73

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către Pretore din Milano, prin ordonanța din 11 ianuarie 1973, pentru pronunțarea, în procedura somației pendinte în fața acestei instanțe, între

RISERIA LUIGI GEDDO

și

ENTE NAZIONALE RISI

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolului 5 și a articolului 40 alineatul (3) din Tratatul CEE și a anumitor dispoziții din Regulamentul nr. 359/67 al Consiliului din 25 iulie 1967 privind organizarea comună a pieței orezului,

CURTEA,

constituită din domnii R. Lecourt, președinte, R. Monaco și P. Pescatore, președinți de cameră, A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, C. Ó Dálaigh și Mackenzie Stuart (raportor), judecători,

avocat general: A. Trabucchi
grefier: domnul A. Van Houtte

pronunță prezenta

HOTĂRÂRE

1 Prin ordonanța din 11 ianuarie 1973, primită la grefa Curții la 16 ianuarie 1973, Pretore din Milano a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, mai multe întrebări privind interpretarea articolului 5, articolului 40 alineatele (2) și (3) și a articolului 86 din tratat, precum și a anumitor dispoziții din Regulamentul nr. 359/67/CEE al Consiliului din 25 iulie 1967 privind organizarea pieței orezului (JO nr. 174 din 31 iulie 1967);

aceste întrebări au fost adresate cu privire la o obligație pecuniară, denumită taxă de contract, impusă cumpărătorului de orez paddy de proveniență internă pentru finanțarea activității unei autorități naționale a orezului;

---

¹ Limba de procedură: italiana.

Cu privire la primele șase întrebări

2 Prin prima întrebare se solicită să se răspundă dacă articolul 40 alineatul (3) al doilea paragraf, coroborat cu articolul 5 din tratat, interzice unui stat membru să autorizeze perceperea unei contribuții la cumpărarea orezului paddy produs în statul respectiv, în favoarea altei organizații decât statul;

prin a doua întrebare se solicită să se răspundă dacă există o discriminare, în sensul aceleiași norme de la articolul 40, coroborat cu dispozițiile Regulamentului nr. 359/67 și ale articolului 5 din tratat, datorită faptului că o contribuție de acest tip nu a fost rambursată la data efectuării exportului către o țară membră sau către o țară terță;

prin a treia întrebare se solicită să se răspundă dacă, autorizând o asemenea contribuție, fără să se prevadă în același timp obligația de rambursare la export, Comunitatea însăși și-a încălcat obligațiile care îi revin în temeiul articolului 40 alineatul (3) al treilea paragraf, coroborat cu dispozițiile Regulamentului nr. 359/67/CEE;

prin a patra întrebare se solicită să se răspundă dacă dispozițiile articolului 40 alineatul (3) al doilea și al treilea paragraf se aplică direct în ordinea juridică a statelor membre și dacă acestea creează pentru particulari drepturi subiective pe care instanțele naționale trebuie să le protejeze și, în cazul unui răspuns afirmativ, dacă acestea au luat naștere la data intrării în vigoare a Regulamentului nr. 16/64 sau a Regulamentului nr. 359/67;

prin prima parte a celei de-a cincea întrebări se solicită să se răspundă dacă aplicarea unei asemenea contribuții încalcă principiul preferinței acordat produselor comunitare, prevăzut de al doispzezecelea motiv din Regulamentul nr. 359/67, iar prin a doua parte a celei de-a cincea întrebări, precum și prin a șasea întrebare, dacă o contribuție de acest tip poate constitui taxă cu efect echivalent unui drept vamal sau o măsură cu efect echivalent unei restricții cantitative interzise de Regulamentul nr. 359/67;

3 înainte de a răspunde la aceste întrebări, este necesar să se analizeze dispozițiile citate în contextul tratatului;

articolul 40 din tratat face parte din normele speciale de funcționare și dezvoltare a pieței comune pentru produsele agricole, prevăzute la articolul 38;

în vederea realizării obiectivelor prevăzute la articolul 39, articolul 40 alineatul (2) prevede instituirea unei organizări comune a piețelor agricole, care îmbracă una din următoarele trei forme: norme comune în domeniul concurenței, coordonarea obligatorie a diferitelor organizări naționale ale pieței sau organizarea europeană a pieței;

articolul 40 alineatul (3) prevede că organizarea comună, stabilită în conformitate cu alineatul (2), poate implica toate măsurile necesare pentru realizarea obiectivelor definite la articolul 39, inclusiv reglementarea prețurilor, precizând că organizarea comună trebuie să excludă orice discriminare între producătorii sau consumatorii din Comunitate și că orice eventuală politică de prețuri comună trebuie să se bazeze pe criterii comune și pe metode de calcul uniforme;

în conformitate cu articolul 43, Comisia trebuie să prezinte propuneri referitoare la punerea în practică a politicii agricole comune, inclusiv înlocuirea formelor de organizare naționale, iar Consiliul este abilitat să dea curs acestor propuneri, adoptând regulamente sau directive sau luând decizii;

prin Regulamentul nr. 16/64/CEE din 5 februarie 1964 (JO nr. 34 din 27 februarie 1964, p. 574), Consiliul a asigurat instituirea progresivă a organizării pieței orezului;

această organizare a pieței implica în principal pentru statele membre producătoare stabilirea anuală a prețurilor indicative și stabilirea, în funcție de prețul indicativ, a unui preț de intervenție, la care organismele competente sunt obligate să cumpere orezul paddy oferit, precum și stabilirea anuală a unui preț-prag comun determinat în primul an în funcție de prețul înregistrat pe piața mondială și la al cărui nivel trebuie să fie adus, printr-o prelevare variabilă, prețul produselor importate;

Regulamentul nr. 359/67 din 25 iulie 1967, care a înlocuit acest regulament, prevede un preț indicativ unic pentru orezul decorticat, pe baza căruia sunt stabilite două prețuri de intervenție pentru orezul nedecorticat, unul pentru Arles, și altul pentru Vercelli;

în afară de acest sistem unic de prețuri, regulamentul prevede perceperea unei prelevări uniforme la importul din țările terțe și plata unei restituiri uniforme la exportul în aceste țări;

în conformitate cu articolul 20 alineatul (2) și cu articolul 23 din regulamentul amintit, sunt interzise perceperea oricărui drept vamal și a oricărei taxe cu efect echivalent și aplicarea oricărei restricții cantitative sau a unei măsuri cu efect echivalent la exportul către o țară terță sau asupra comerțului în cadrul Comunității;

4 în cadrul pieței orezului, articolul 40 a fost, așadar, pus în aplicare prin Regulamentul 359/67, direct aplicabil de către instanțele naționale, conform articolului 189 din tratat;

prevăzând că statele membre iau toate măsurile corespunzătoare pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor și că se abțin de la orice măsuri care ar putea pune în pericol realizarea scopurilor tratatului, articolul 5 enunță o obligație generală a statelor membre, al cărei conținut concret depinde, în funcție de fiecare caz, de dispozițiile tratatului sau de normale prevăzute de cadrul său general;

în sectorul orezului, singurele dispoziții din regulament care interzic măsurile naționale sunt cele conținute de articolul 20 alineatul (2) și articolul 23;

5 interzicerea perceperei oricărui drept vamal sau a oricărei taxe cu efect echivalent, prevăzută la articolul 20 alineatul (2) din regulamentul citat, vizează orice taxă percepută cu ocazia sau datorită importului sau exportului către o țară terță;

interzicerea perceperei unui drept vamal sau a unei taxe cu efect echivalent în comerțul din cadrul Comunității, prevăzută la articolul 23 din regulamentul respectiv, vizează orice taxă percepută cu ocazia sau datorită importului sau exportului produsului în cauză, având ca rezultat, prin modificarea prețului de cost, crearea unui efect restrictiv asupra liberei circulații a mărfurilor similar unui drept vamal;

această interdicție vizează orice obligație pecuniară aplicabilă mărfurilor datorită trecerii frontierei;

6 întrucât aceasta nu pare să fie cazul unei taxe interne care se aplică doar produselor naționale la încheierea unui contract al cărui obiect îl reprezintă, și care are ca scop alimentarea unui fond de promovare a producției naționale;

pe de altă parte, această taxă nu poate să contravină dispozițiilor din regulament, care prevăd restituiri la export, cu excepția cazului în care aceasta se dovedește a fi o metodă de reducere a acestor restituiri;

în cele din urmă, în cazul în care o astfel de taxă poate face simultan obiectul dispozițiilor referitoare la ajutoare, impozitelor interne și al articolului 5, al articolului 40 alineatul (3) și al articolului 98 din tratat, este obligația Comisiei să asigure respectarea acestor dispoziții, depunând diligențe sporite, atât mai mult cu cât particularii ar putea fi privați de drepturile lor directe;

7 interzicerea oricărei restricții cantitative sau a oricărei măsuri cu efect echivalent, prevăzută la articolul 20 alineatul (2) din regulamentul citat, are ca scop, printre altele, să împiedice statele membre să ia măsuri unilaterale de limitare a exporturilor spre țări terțe, altele decât cele prevăzute de regulamente;

interzicerea unei astfel de măsuri în raporturile intracomunitare prevăzută la articolul 23, are ca scop asigurarea liberei circulații a mărfurilor în cadrul Comunității;

interzicerea restricțiilor cantitative vizează măsurile cu caracter de interdicție totală sau parțială a importului, exportului sau a tranzitării mărfurilor, după caz;

măsurile cu efect echivalent nu sunt doar acelea care iau forma interdicțiilor astfel descrise, ci și barierele, indiferent de denumirea acestora și de tehnica folosită, care au același efect;

acesta nu pare a fi cazul unei obligații pecuniare precum cea vizată de instanța națională;

Cu privire la a ultima întrebare

8 prin această întrebare se solicită să se răspundă dacă impunerea unei astfel de contribuții poate constitui un abuz de poziție dominantă, în sensul articolului 86 din tratat;

9 întrucât articolul 86 din tratat nu se aplică unei taxe destinate finanțării ajutoarelor naționale.

Cu privire la cheltuielile de judecată

10 Întrucât cheltuielile pretinse de Guvernul Republicii Italiene și de Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări și întrucât procedura are, în raport cu părțile din acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată;

pentru aceste motive,

având în vedere actele de procedură;

după ascultarea raportului judecătorului raportor;

după ascultarea observațiilor orale ale reclamantei în acțiunea principală, ale Guvernului Republicii Italiene și ale Comisiei Comunităților Europene;

după ascultarea concluziilor avocatului general;

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene, în special articolele 40, 86 și 177;

având în vedere Regulamentul nr. 359/67 al Consiliului din 25 iulie 1967;

având în vedere Protocolul de stabilire a statutului Curții de Justiție a Comunității Economice Europene, în special articolul 20;
având în vedere Regulamentul de procedură al Curții de Justiție a Comunităților Europene;

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebările adresate de Pretore din Milano, prin ordonanța instanței respective din 11 ianuarie 1973, hotărăște:

1) O taxă internă care se aplică doar produselor naționale la încheierea contractului al cărui obiect îl reprezintă și care are ca scop alimentarea unui fond de ajutor pentru producția națională nu constituie o taxă cu efect echivalent unui drept vamal de export ;

2) Această taxă nu poate fi contrară dispozițiilor Regulamentului nr. 359/67/CEE al Consiliului din 25 iulie 1967, care prevăd restituiri la export, cu excepția cazului în care se dovedește a fi o metodă de reducere a valorii acestora.

Lecourt

Monaco
Mertens de Wilmars

Pescatore
Ó Dálaigh

Donner
Mackenzie Stuart

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, la 12 iulie 1973.

Grefier
A. Van Houtte

Președinte
R. Lecourt